

Δημιουργικός αναβρασμός στο εργαστήριο της ομάδας κεραμικής του προγράμματος απεξάρτησης «Διάβαση».

Μοντέλο για το εκμαγείο με το οποίο φτιάχνονται μάσκες, ήταν μέλος της ομάδας κεραμικής της «Διάβασης».

Επανεξέταση μέσα από τη δημιουργία

Επαγγελματική κατάρτιση σε «Διάβαση» και «Παρέμβαση», προγράμματα του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων

Της **ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗ**

Ο Πέτρος ήταν επαγγελματίας ηχολόγητος. Είχε σταματήσει να δουλεύει αρκετό καιρό πριν ενταχθεί στην Εναλλακτική Κοινότητα της «Παρέμβασης» του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ). Εκεί, ξαναβρίσκοντας τον εαυτό του, ξαναβρήκε και το αντικείμενό του. Βοηθούσε στην ηχολόγηση σε εκδηλώσεις της οργάνωσης, έκανε «σποτικά» και όταν «αποφοίτησε», επέστρεψε στην εργασία του. Ο Μάνθος δεν είχε ειδικές γνώσεις, όμως

στο τμήμα εκπαίδευσης της «Παρέμβασης» ανακάλυψε ότι «έπιανε το χέρι του». Μάλιστα, «έπιανε» τόσο πολύ, που του έδωσε υποτροφία η σχολή Βακαλό. Εικαστικό κομμάτι περιλαμβάνει και άλλο ένα θεραπευτικό πρόγραμμα του ΚΕΘΕΑ που στοχεύει στην επανένταξη, των πρώην χρηστών, στην κοινωνία μέσω δημιουργικών δραστηριοτήτων, εκείνο της «Διάβασης», το οποίο οι συμμετέχοντες παρακολουθούν σαν μέρος της θεραπευτικής διαδικασίας. Ομάδες φωτογραφίας, κεραμικής, κατασκευής μουσικών οργάνων, γραφιστικής,

συγκαταλέγονται στις δραστηριότητες και των δύο προγραμμάτων απεξάρτησης του ΚΕΘΕΑ, της «Παρέμβασης» και της «Διάβασης», αρκετές από τις οποίες έχουν σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση των

Πρώην χρήστες βλέπουν τη ζωή τους να αλλάζει και να βρίσκουν τον χαμένο τους εαυτό.

συμμετεχόντων. Τέτοιες δραστηριότητες αποτελούν βασικό συστατικό της φιλοσοφίας των δύο προγραμμάτων απεξάρτησης του (ΚΕΘΕΑ).

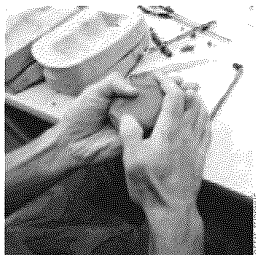
Η Εναλλακτική Κοινότητα της «Παρέμβασης» βρίσκεται στη Ραφήνα, κοντά στο πρώην Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών και μπορεί να φιλοξενήσει για ένα περίπου έτος περίπου 60 άτομα. Ονομάστηκε έτσι, επειδή από το ξεκίνημά της πραγματοποιούσε παρεμβατικές δράσεις με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος. Φέτος, συμπληρώνει 20 χρόνια και σαν

κεντρικό άξονα των εκδηλώσεών της και του ΚΕΘΕΑ συνολικά, που κορυφώνονται την Παγκόσμια Ημέρα Κατά των Ναρκωτικών στις 26 Ιουνίου, προτείνει την ευαισθητοποίηση γύρω από το περιβάλλον ως μια εναλλακτική πρόταση ζωής. Μάλιστα, η ομάδα θεάτρου ετοιμάζει ένα θεατρικό όπου μέλη της υποδύονται... στοιχεία της Φύσης!

Η «Διάβαση» από την άλλη, αποτελεί ένα ανοικτό πρόγραμμα, δηλαδή οι νέοι δεν είναι εγκατεστημένοι εκεί, αλλά συμμετέχουν καθημερινά, πρωί ή απόγευμα.

«Πριν από την κεραμική, τα έβλεπα όλα πεζά»

Ο Νίκος ασχολείται με την κεραμική. Από όλη τη διαδικασία, πιο πολύ του αρέσει «το στάδιο όπου δημιουργώ τα καλούπια». Όμως και η διακόσμηση του κεραμικού με άλλα υλικά, όπως η μπρούτζινη πεταλούδα που φτιάχνει αυτή τη στιγμή. «Μου αρέσει που ανοίγει τα φτερά της, για τον συμβολισμό της», εξηγεί στην «Κ». Ο Νίκος παρακολουθεί το ανοικτό πρόγραμμα απεξάρτησης «Διάβαση» (τηλ. Κέντρο Ενήμερων 210 8626761, Κέντρο Οικογενειακής Υποστήριξης 210 8612604)

Τα χέρια αυτά πλέον δημιουργούν κάτι όμορφο με βάση τον πηλό.

και, επίσης, σε εκείνους που κάνουν περιστασιακή χρήση ουσιών και εργάζονται ή σπουδάζουν, καθώς και στις οικογένειές τους.

«Πριν ασχοληθώ με την κεραμική, έβλεπα τα πράγματα με πιο πεζό τρόπο. Μέσα από αυτήν, τα εκτίμησα διαφορετικά. Φτιάχνω κάτι όμορφο, το βλέπουν κι άλλοι άνθρωποι», λέει ο Βαγγέλης. Ο άλλος Νίκος της παρέας παρακολουθεί το βραδινό πρόγραμμα. Μαθαίνει παραδοσιακού χορούς και μαζί με τα οκτώ μέλη της ομάδας, αυτήν την περίοδο ετοιμάζουν ένα βιβλίο με θέματα τους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς. «Κάνω έρευνα για περιοχές του βορειοανατολικού Αιγαίου, τις Κυκλάδες και τη Στερεά Ελλάδα», εξηγεί στην «Κ». Του αρέσουν οι ντισώτικοι χοροί και ιδιαίτερα εκείνοι της Νάξου.

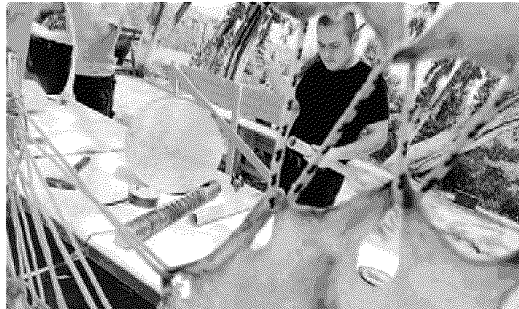
Δέκα χρόνια

Το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης των μελών της Διάβασης φέτος συμπληρώνει δέκα χρόνια και στοχεύει όχι μόνο στην απόκτηση επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων, αλλά και την εξοικείωση με το εργασιακό περιβάλλον. «Το έργο έχουν αναλάβει επαγγελματίες εμπειροπαιθέτες και το επίπεδο εκπαίδευσης αντιστοιχεί σε εκπαίδευση πρώτου εξμήνου σε ΙΕΚ αντίστοιχης ειδικότητας», λέει η υπεύθυνη του τμήματος Εκπαίδευσης, κ. Ελλην Κυπριώτη.

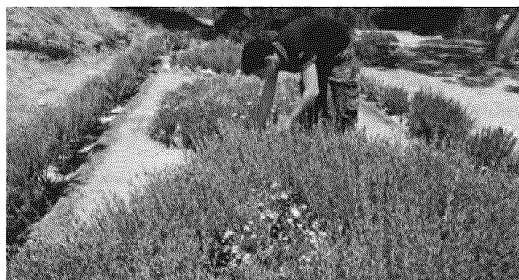
Μέρος της διαδικασίας απεξάρτησης είναι το να μάθουν τα μέλη της κοινότητας να συνεργάζονται μεταξύ τους. «Μπαίνεις στη διαδικασία της συνεργασίας. Πρώτα δυσκολευόμουν να το κάνω. Προτιμούσα να είμαι μόνος μου. Όμως, είδα την ανάγκη μέσα μου, ήθελα να είμαι μαζί με άλλους ανθρώπους και να μη δουλεύω μόνος». Οι τρόποι για να το μάθουν είναι ιδιαίτερα δημιουργικοί. Υπάρχει ομάδα γραφιστικής, που σχεδιάζει τα έντυπα του ΚΕΘΕΑ, τα οποία εκτυπώνονται σε εκτυπωτική μονάδα που βρίσκεται στη Σίνδο. Διαθέτει ηλεκτρονικούς υπολογιστές τελευταίας τεχνολογίας και μέλη με πολύ ταλέντο, αφού τους ανατίθενται εξωτερικές συνεργασίες από δημόσιους φορείς. Υπάρχουν, ακόμη, ομάδα φωτογραφίας, η οποία θα συμβάλει φωτογραφικά στο βιβλίο που ετοιμάζεται, ομάδα χορού, εικαστικών, θεάτρου, μουσικής.

Με την αξίνα στα χέρια, ένα μέλος της ομάδας «Ελπίδα» συντρίπει τον κήπο στο σπίτι της Εναλλακτικής Κοινότητας στη Ραφήνα.

Μουσικά όργανα κατασκευάζουν τα μέλη της ομάδας της «Παρέμβασης».

Η λεβάντα είναι ένα από τα είδη που καλλιεργείται στον κήπο της κοινότητας.

«Είναι σαν να ξαναμεγαλώνεις έναν άνθρωπο»

Μεσημέρι, στον κήπο της Εναλλακτικής Κοινότητας «Παρέμβαση» του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), στη Ραφήνα. Ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 5x5, ξύλινα σπιτάκια που κρύβουν μέσα τους δημιουργία, όπως το μοντέλο ενός ραδιοφωνικού σταθμού, ένα εργαστήριο κατασκευής λαϊκών μουσικών οργάνων, ένας βιολογικός λαχανόκηπος, ένα μικρό θέατρο κρατούν σε δημιουργική εγρήγορση 60 νέους. Ο Δημήτρης και ο Γιώργος μουούνται στην παραγωγή ραδιοφωνικών εκπομπών. Μάλιστα, κάνουν εκπομπή κάθε Τετάρτη βράδυ στον δημοτικό ραδιοσταθμό Παιανίας 107,3 FM. «Το 'χω δει θεραπευτικά», λέει ο ένας. «Με έχει βοηθήσει να "ξεπαιχτώ", να εκφορτώ τα συναισθηματά μου. Μ' αρέσει τόσο πολύ, που νιώθω την αδρεναλίνη να ανεβαίνει και θέλω πολύ να το συνεχίσω».

Μουσικά όργανα
Την ίδια στιγμή, οκτώ άτομα κοιτάζουν δύο μεγάλα ξύλινα τελάρα, έναν πάγκο, σφυριά, πέννες, κοπίδια σε ένα σκεπτό σημείο κά-

δραστηριότητες, όπως καλλιέργεια βιολογικού λαχανόκηπου, κρατούν σε εγρήγορση 60 νέους της «Παρέμβασης».

τω από ένα πεύκο και ξεκινούν δουλειά. Τα χέρια των θεραπευόμενων μελών της Κοινότητας κατασκευάζουν μουσικά όργανα. Τα τύμπανα, τα περιτρεφόμενα χειροτύμπανα, τα νταούλια, τους νταϊρέδες (μπεντίρ), τους βροχοποιούς ή rainsticks που φτιάχνουν, μπορεί να βρει κανείς στις προθήκες του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού στον Ταύρο, στο Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Οργάνων στην Πλάκα, αλλά και κάποιες φορές να τα... ακούσει. Ο Λαυρέντης Μακαρίτης έχει ένα νταούλι που έφτιαξαν τα μέλη του Κατασκευαστικού Εργαστηρίου Κατασκευής Παραδοσιακών Μουσικών Οργάνων της Κοινότητας.

«Χρησιμοποιούμε δέρμα από γί-

δα, κατσίκια ή πρόβατο», εξηγεί στην «Κ» ένα από τα μέλη. «Κατόπιν, το αφήνουμε να μουλιάσει τρεις μέρες στον ασβέστη για να "καεί" το τρίχωμα. Στη συνέχεια, το τεντώνουμε δένοντάς το σε πλέγνια για να πάρει επίπεδη μορφή», προσθέτει, ενώ γύρω τα υπόλοιπα μέλη κόβουν με κοπίδι κομμάτια δέρματος σε διάφορα μεγέθη, για να γίνουν χειροτύμπανα. Τα μέλη της ομάδας κατασκευής μουσικών οργάνων το καταχαίρονται, αν και είναι μια δύσκολη διαδικασία που απαιτεί αρκετά στάδια.

Ανάπτυξη ικανοτήτων

Δραστηριότητες όπως η παραπάνω εντάσσονται στους στόχους της Εναλλακτικής Κοινότητας, η οποία αποτελεί μέρος του συνολικού προγράμματος «Παρέμβαση» του ΚΕΘΕΑ. Τα μέλη μένουν εκεί για ένα διάστημα μεταξύ 9 μηνών με ένα έτος. Εκεί συντελείται η ψυχική και σωματική απεξάρτηση. Μέσα από τη θεραπευτική προσέγγιση, το θεραπευόμενο άτομο γνωρίζει καλύτερα τον εαυτό του και αναπτύσσει περαιτέρω τις ικανό-

τητές του. «Πιάνουμε το νήμα του κουβαριού από το σημείο όπου ξεκίνησε η χρήση. Σαν να ξαναμεγαλώνεις έναν άνθρωπο», λέει στην «Κ» η υπεύθυνη του προγράμματος, κ. Ελένη Αναγνώστου. Δίπλα στον κήπο, όπου τα μέλη έχουν στήσει τα τελάρα, τον πάγκο και τα εργαλεία τους, απλώνεται ο βιολογικός λαχανόκηπος. Καλλιεργούνται λεβάντα, άνηθος, σέλινό, ρίγανη, δυόσμος από την ομάδα «Ελπίδα». Οι πρώτοι σπόροι φυτεύτηκαν στα τέλη του 1993, όταν καλλιεργήθηκε ο πρώτος λαχανόκηπος, ξεκίνησε η κατασκευή κομπόστ και η συλλογή χαρτιού και γυαλιού για ανακύκλωση. Από τον περασμένο Απρίλιο, τα μέλη εκπαιδεύονται σε περιβαλλοντικά θέματα σε συνεργασία με την Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης και τη WWF Ελλάς. Ακόμη, εκπαιδεύονται στη φροντίδα άγριων ζώων και πουλιών σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Περιθάλψης Αγριών Ζώων της Αίγινας και την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, ενώ πρόσφατα εξέδωσαν οδηγό ανακύκλωσης και κομποστοποίησης.